

14 листопада 1931 г.
№ 248 (1532)

14 № 23 (1532)

Б А Н К И М Е Н Г А Р К О М У Л К С М Б

Весьё бы-ауицтва специальных
городина-садовных кооперативных
предприимствозу з таким разьяиком,
каб ахачь сад-городных массивы
разнзю, дьялечены ад прамыс-
ловых цэнтру. У 1932-1933 г. па-
будавана 36 садова - городных
кооперативных зав дау з агульнай
вытворчай магутнасцю да 1.200
мільёна баяна* (3 часткова ЦК
УсеПЦ(б) i СНК СССР)

Насисево пашыяковых тампай
мост чыла а будаўніцтва а мож
мудай узрасцеа лід рабочае
ло пашыяцтва ае дабрабав
ска, кудытуры узровень працоў
хас, разам і готым пашыяюч
і патрабаванні да харчовай
амсавацы.

Ка палепрыць харчаванне па-
чалася іграхола, узяцьце жэм
і звышнік харчовай драмысло-
сы, выкарыстаўшы прыгожы
гадзі, пашырыць не сыравіну
у навідаць таварышці і лепшай
асі не пролучыць.

Мі досягнути значних поспеху у
розвитку харчової промисло-
сті і напівфабрикатів, а також гра-
дирів харчових, але яни да-
вати могуть авдіадовіи уараста-
ні напівфабрикатів.

П. Усехин (6) : СПК СССР у сво-
птанове „аб развыццц мясной
консервной прамысловасці“ вы-
мачцц конкратныя мараццмис-
ц. в 1931-32-33 гады будучцц па-
даццц вараццц буюццх мясных
мбатарцц садагараднцх кон-
сарварцц заводу.

Подае постановы парты і ўра-
ду, се у 1932 годзе мясная і кон-
серва прамысловасць павялічыла да-
ходы: 230 мільёнаў базак
консерваў, 400 мільёнаў
абіх, 850 мільёнаў гароднінных
і 1 мільёнаў садавінных і 185 міль-
яў томатных (разам і мільярд
50 мільёнаў базак). У 1933 годзе
конс—450 мільёнаў базак, рыб-
х 00 мільёнаў, гародных 730
мільяў, садавіных 200 мільёнаў,
ягодных 420 мільёнаў (разам—
2 мільярд 400 мільёнаў базак).

БСР має велику сировинну базу: розвинута сільськогосподарська промисловість. Багато кожних рік дають на 1 020 200 тонн сировини, городів 650 тонн, деякі ягоди, 6500 тонн і до 10 тисяч тонн, — ось це сировинна база, на якій можна розвинути темпами розвитку сільськогосподарської консервної промисловості БСР.

Ютыя і ўрад надаюць асаб-
лівае значэнне, вышэйшэ-
му альянсу харчовай прамысло-
сці, развіццю сагартычнай
або іншай прамысловасці. Паста-
ўлены ўрад і партыі вызначылі
абавязкі па Спюке ў 1932-33
для 36 новых гарадкі-садовіных
тыя, безкошчэравання і іншых
спосабу перапрацоўкі, бяз шыро-
кага разгортвання, хатадзіяльняў
і сумныяе справы, значныя га-
родныя і садовыя багатыя ўкраін
застаюцца нескарыстанымі на па-
лішаньне забяспечэння прамы-
словых цэнтраў. (3 адзвы ЦК
УсеКП(б) і СНК СССР)

«Компьютерная прамысловасць не пераапрацоўвае самую няясную частку садовай і гарадзян. Між тым, безкомпьютэрныя і іншыя спосабы пераапрацоўкі, бяз шырокага разгортвання, халадзілымаку і сумшыяныя справы, значыныя гарадзян і садовыя багатых ускраіна, застаюцца некарэктнымі на паліцыяныя забяспечаныя прамысловых цэнтра» (3 адзды) ЦК

іх пашырэнне, аўладаць тэхнікай сада-гароднае справы, весці рашучую барацьбу з поўнае захаванне ўраджаю праз пераапрацоўку.

У Магадэне вызначана будаўніцтва мяса-камбінату. Космамоўская арганізацыя Магілёўшчыны пазымае забяспечыць ударныя тэмпы будаўніцтва камбінату, асабліва рэсп. ч. падрыхтоўку аднаведных вярху. Аршанскі мяса камбінат працуе дрэнна. Космамоўская арганізацыя абавязана ўзяць самыя энергічныя захады, каб палепшыць работу заводу, дабіцца поўнага выканання плану выпуску таварнай прадукцыі.

Развивать садово-городничий индустриальный промысел — БССР придает все большее значение и заботится о кадрах специалистов. Комсомольская организация активно выучивает лучших комсомольцев на кур-

На территории ВССР — пятьдесятка мукомольных (Ужгород, Вербовушка, Мелешин, Нароут, Сучин), пятьдесятка дробных и пять-две десятка самодельных фабрик и заводов, а разам з пунктами на завантажувальних навантажувальних портах — 110 предприятий, які перерабатують садочину і городніну у сушаний, мармелад, содова-гаданий ягід, натуральний садочний сок, пафубрикаты: пуды, песты, начинки і т.п. Гетьы предприятия перерабатують щодня 20 тысяч тонн садочини і 16 тысяч тонн городніны.

Прадпрыемствы готыя—у ровных аб'яднаннях: Бгладкомінада, Бесельграмаб'яднаньі, Кустиромсаюа, Коопсаюа, Бесельтрэсца, Пладгародніце і, нарэшце, у распараджэньі мясцовых РВБ.

У переважній своїй більшості гетьні дрібні напівсаматужні підприємства не механізовані і даліка відсталі від сучасних досягнень науки і техніки (нама вантажівочі, переправочні і т. д.).

Броетка-сезонная іх праца, пры саматужнай вытворчасці, не забяспечыла вырабу высокакаснага і таннага прадукту, яны не вдаліны перапрацаваць усю сыравіну садоў і гародаў БССР.

Сады ВССР даюць ураджай у 120-200 тысяч тон (з 25 тысяч га), мы маем 650 тысяч тон гародніны (65 тысяч га), 6500 тон дае збор озкіх ягад і 10 тысяч тон грыбоў. З гэтай колькасці фактычна перапрацаўваецца толькі каля 36 тысяч тон, а тэбжа перапрацавань ня менш 25 проц. сыравіны. Разруй паміж перапускну зольнасцю і напунасю сыравіны вядзікі.

Нарэшце, трэба ўлічыць, што сыравінная база будзе пашырацца з кожным годам. Да канца 2-й п'ятгодкі ўраджай садаў узрасце да 200 тысяч тон, гародаў да 500 тысяч тон, новазaproектаваных ягаднікаў да 75 тысяч тон, а разам з грыбамі і дзі-

кай ягадай сыравінная база
дасць для перапрацоўкі (25
проц.) ня менш 275 тысяч
тон.

Улчыушы шпаркы теги соция-
дэмократага будауинтия у горалче
аёсоы, а тасома тоо, што значыць
не прынадлежыга харчаванья у ко-
жны дзень узрастае, мы ўбачым,
як яна влічыць задачы стаць пера-
садгароднікаў—консарвнай прамы-
словасцю.

Перед убоїм савецьким грама-
дським і у першій чарзі перамо-
гою самолета, як ударної малазбро-
нної бригади, виникають адомі-
шні задачі: улітати на улітальні сирани-
ни у своїм робітні; даб'їти, кабі-
примисловстві, з'їзав перапра-
цював садівні у городіну, праці-
вале на жовні 8-10 місяцї у годі;
механізація, консервувати праці-

словесцях; правесці рацыяналіза-
тарскія мерапрыемствы, рэкон-
струюць, узбудзілі і механізаваць
яны менш 26 лясных прадпрыем-
стваў, даўшы праспекту адоль-
насьці кожнага а іх да 10 тысяч
тоя сыравіны; пераацэньваюць ня-
менш 25 проц. ураджаю самоў
і гародаў; дабіцца, каб у радзусе
25 кілометраў вакол заводу напра-
мак сельскае гаспадаркі быў па-
парадкаван і атарасам забяспечаны
і прадпрыемства сыравінай; уні-
яць і пашырыць востыягент вузь-
тур, якія маюць вышэй тэхнічнае
значэньне для кансервнай прамы-
словасьці (гарошак, фасоля, спаржа,
томаты і інш.)

У буйнейших садовых массивах БССР (Матейкусі, Рагачэўсі, Жлобінсі і Гомельскі раёны) трэба пабудавать 3 невялікіх буйных махінаваўняў колервага камбінату для перапрацоўкі гародні. Гэтыя камбінаты навіны вырабляць консервы з гаршчыкаў, фасолі, цвянзёнае запусты, томатаў, кабачкаў, спаржы, з фруктовых кампотай, а ровых мясагародніных консерваў, а таксама натуральныя садовыя сокі, концентраты пуды і песты.

На Маврушчыне, яка! мае
выключна вяршэе багацце, гры-

Першым ударнімі першых беларускіх кансерваў на працай зматкачай машыны. Злева направа т. з. прафесар Р. Гуржы, асістэнт І. Шапыкина і асыпірант П. Вераб'чы.

боу, метаагодыа пабудавана грывны комбінат для пераапрацоўкі рэзных грывбоу на кансервы для мляцовага рынку і экспарту.

Как забастовщицы консервную
промысловую аднаведным высочай-
ше-квалифицированным кадрам, требо-
ва 1932 года падавала вучебно-
вытворчыя курсы камбате пры
Садова-гародным інстытуце ў Ле-
нiнцы (пач Мясам) з прапусной
магутнасцю на менш 2-х млн.
бават.

Для консервних промислових ці треба пристосувати адже а швидко-наду, каб рабятспечить яб шкля-ною пасудай пад маршляду, жале, ва-реньеі, сиропы і т. д.

Тільки у основним напрямі на-
віяни легчї у основу розвитку
сел-господарної промисловості у
2-ю п'ятирічку. Накази розпо-
чі пункти будівництва нових кон-
сервних індустриї і розвитку кон-
сервної промисловості у 2-ю п'я-
тирічку треба сконцентрувати увагу
усей совєтської громадськості.

Комсомол садово-городніх рай-
наў абав'язан выступить у конкрет-
них бей за вивучення перспектив
розв'язця консервної сад-городні-
най промисловасці свого району
і як сыравинної бази.

На змімену самостійній віска-
продукційній кооперативній прамы-
словасяці узялими більшавіцкімі
тэмпам будаўніцтва будыных кооп-
сэрвыных з'явінатаў на апошаму
слову тэхнікі.

Спадзяяльны нумар,
прысьвечаны
развіцццю садова-га-
роднінай кансервнай
прамысловасці
Савецкай Беларусі

АЗЫВЦЕ КОНСЕРВНАЯ
ПРОМЫСЛОВАЯ
СССР

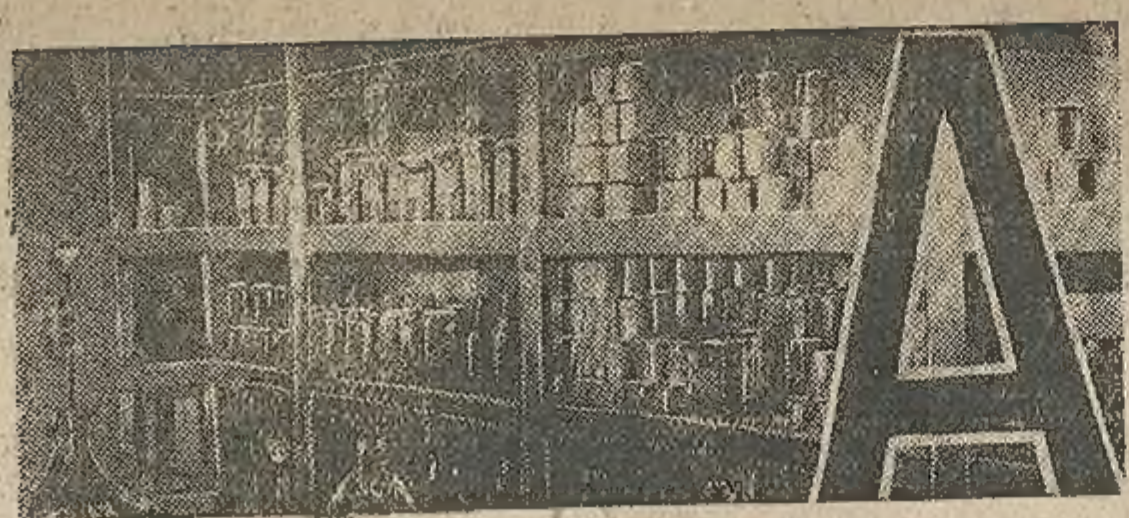
1921-22
9 МАН.

1930-31

1932

2.400.000

На вялікай дарозе

Ці, праймаючы лінейна адходзіць у лямбей, на амерыку праймаючы жыццё—прамысловы вытворчы вятры, іжыў дажджамі. Стыпелны каласы збожжжа хлібнага доўга—прагна, да стомы чыстага свайго ўборкі. А жыццё—з шэрым жарані, туманамі—жыццёпатна шытаў п. полю, абмяну дрэвам, ступаў па гародніне. І абжыне, агародніне яшчэ больш карыста быць прыбыткам з поля.

Там яшчэ неабудаванай „тэхнаробка“ Раман Спрыдаўніч Гуржы, Іван Мацвеевіч Шаптыка Мілія Міхайлавіч Вераб'ёў учынілі першую бланшароўку ў гэтым горадзінага злёдзенага гарошкі, які наважылі законсерваваць. Гэтыя людзі заняты ўздыжэннем за тое, каб іхны сваёй работы пераабыраць у жыццё, каб тое, што паказана ў праграме стала бачным, „шчытным“, рэальным вынікам. Да гэтага патрэбны: энэргія, мабільнасць, умовы. Патрэбны: прыстасаваныя, рэгуляваныя абсталяванні, вентыляцыя, вентыляцыя. Іх былі. Ніжэй машыны, ніжэй прылад на было. На было нават і звычайныя бляшаныя банкі—банкі, якія з ховаюць законсерваваныя прадукты. Быў паян была энэргія. Папярковы паян і чалавечая энэргія ўступалі ў народную бойку.

Так, у 1927 годзе Раман Спрыдаўніч Гуржы марыў пра тэхнічную апрацоўку бязлічых агародных садавіны і гародніны. Яблыкі, грушы, калусты, гурт, гарок—усё гэта прадстаўляе тых шматлікіх прадуктаў садавіны і гародніны, якія ў вялікай колькасці вырастаюць у Беларусі, якія наважылі апрацоўваць для чалавека, а не для хуткаспеючых і таму патрабуюць пільнага догляду, стараннага аглявання ад напеўняючых—патрабуюць тэхнічнай перапрацоўкі, каб іх звышжывальнасць, мабільнасць было спажываць чалавеку на тым жа ў пажыўную вартасць, калі голыя дрэў садавіны нізка хлібна даюць ад ураджаю, калі на градах вырастаюць і сямейны гурт, калусты, памідоры. Раман Спрыдаўніч быў неадчайным ад гэтых марыў і заўважыў рух іх выдзялення.

У 27, 28 годзе, а яго шматлікіх прапаноў пра тэхнічную перапрацоўку хлібнага талку за гэта: за наладжванне не выпрацоўкі натуральнага сокаў са садавіны, за наладжванне вытворчасці „Гэта—сваёвладжывае іму ў Дзяржаўнае, Наркамземе, у дзяржаўнае Андэміі—даведзена віне—дзі нас справа, а гэта зрэба хлібнага, а астатняе на варту ўвагі, на варту клопату. Так проста і бясспрэчна перапрацаваныя, а гэтыя ўсе адназначна—стаўлі кропку над і—стаўлі крожкі бліскучымі ідэямі. Толькі ў самай апошняй гадзіны пры СГ Акадэміі была створана катэдра тэхна. Гэты талку ў 1930 годзе быў арганізаваны аддзел тэхналогіі пры Беларускай дзяржаўнай даследчай станцыі сельска-гарадзкіх гаспадаркі.

Асыстэнт аддзела тэхналогіі Беларускай дзяржаўнай даследчай станцыі сельска-гарадзкіх гаспадаркі т. Шаптыка

Дзе пра консервы, пра гэтую важную галіву тэхнічнай перапрацоўкі, прадуктаў садавіны і гародніны. Професар Гуржы, які пераабыраў аддзел тэхналогіі, яшчэ ў 1929 годзе прадбачыў неабходнасць развіцця консервавання ў Беларусі. І гэты талку, пры складанні каштарысу на пачатку, т. Гуржы на рэалізацыю 9-й тэмы, паводле якой прадугледжваў даследаць па консервавальнасці злёдзенага гарошкі ў 1931 і 1932 годзе, патрабаваў асыгнавання 234 рублёў.

Быў паян. Была энэргія. Папярковы паян і чалавечая энэргія ўступалі ў народную бойку. Была энэргія—уважліва і стомная, ад якой паян—супраць і строі—прымушаны былі рэалізаваць і ўважліва на год ракой тэрміну. І калі на было банак, энэргія адназначна звычайна пазатыя бутэлькі і ўжывалі ў іх злёдзенае зярністае гарошкі „Феліцэртаўна“. Быў 1930 год.

Недалёка ад карусоў горацкіх ВНУ, на ўзроўні, апалячанае разналічымі садавінамі і гароднінамі культамі, сталі так званы „тэхнаробка“. Тут адбываецца шэраг рознастайных працэсаў тэхнічнай перапрацоўкі садавіны і гародніны. Тут жа нарадзіліся і першыя беларускія гарадзкія консервы. У гэтай будыніне пазастаўлены шматлікія машыны і прылады, вось ужо на працягу другога году професар Гуржы, асыстэнт Шаптыка і асыстэнт Вераб'ёў праводзяць большую пажыўную свайго жыцця.

Тэхнаробка мае склеп. Пераступіце яго парог і вам у вачы кінуцца бочкі, абшараныя зялёным, напоеныя абшараным цестам, паліцы пазастаўлены разналічымі банкамі, шклянкамі. На паліцах, павяжэ гашкам, законсерваваныя ў пляшках, ужо стаяць некалькі дзесяткаў бляшаных банак, з

Загадчык аддзела тэхналогіі Беларускай дзяржаўнай даследчай станцыі професар т. Гуржы, Р. С.

наклеенымі паперкамі, куды занесены пазовыя законсерваваныя прадукты і даты законсервавання. А законсерваваныя ўжо шмат!

Андрэй тэхналогіі ўжо мае 40 відаў консерваў. Гэта вялізарная перамога! Андрэй тэхналогіі выдэ цяжкую і плённую даследчую працу. Консервуюцца: злёдзенае гарошкі, кабачкі, фасоль, перцы, баклажаны, памідоры, шкарка, яблыкі, абшары, рэвенны, кветкавая калуста, буракі. А той самы злёдзена гарошак, які з'яўляецца пажыўнай культурай і мае наважылі добрую ураджайнасць на беларускіх палех, распаўсюдзіла на шматлікіх гатунках: „Вікторыя Гейнэ“, „Дзіва Амерыкі“, „Дзіва Англіі“, „Албанскі“, „Аляска“, „Раніа“, „Фольгергейн“. Андрэй тэхналогіі консервуе: 15 сартоў злёдзенага гарошкі, 12 сартоў фасолі, 15 сартоў памідор і г. д.

Работа—бязупынная і напружаная—зводзіцца на тым, каб пераабыраць консервавальнасць ідэя глыбокае даследчай работа па вывучэнню сярэдняй базы для консервавання. Наважылі тэхнаробкі ўзрастаюць шматлікія гарадзкія культуры, якія могуць быць законсерваваны. Адбываюцца даследаў ураджайнасці, якія стаяць гэтыя культуры. І мета ўсё гэтага вялізарнага комплексу работ: адшуканне найбольш эфектыўнага ўсёх адпосінах (ураджайнасці, спажывальнасці, і г. д.) такія віды культур, на якіх яны могуць было-б будаваць магучую консервную прамысловасць Савецкай Беларусі, а якіх можна было-б гатаваць рабочаму, забеспячэнню хлібна, смачным, спажываць прадукты.

Праца вялікая і не лёгка. Ну, як будзе консервавальнасць, калі няма патрэбных прылад? Калі не заўважылі атрымліваецца дапамогу? Асыстэнт аддзела, камуністы Піль Міхайлавіч Вераб'ёў, які ад Менскага вачэрняга рабфака, праз Горацкую сельска-гаспадарчую акадэмію прышоў у тэхнаробку, і гэтай жа пажыўна біўся ў работу, гэтак каротка і проста апавядае пра даўнюю і складаную нізку даследаў і работ:

—Рады інагда побмацкам. Рабілі, вучыліся і вучымся і цяпер.

Цяпер пры аддэле тэхналогіі і працягваюць курсы сацыялізму па тэхнічнай перапрацоўцы прадуктаў садавіны і гародніны.

—Ну, а дзяжыцыя й—працавае Піль Міхайлавіч, было шмат. Велічце, і гомас яго ўзвышаецца, —покуль даб'ешся чаго небудзь, трэба раіць дванаццаць пахады, разв'язваць вылазцы.

Сатраўды. Вялікая працягавая машына на працягу доўгага часу прыводзілася ў рух рукамі т. Гуржы, Вераб'ёва і Шаптыкі. І толькі пасля дзялічонах лавяч удалося вабыць матар, які шмат аблегчыў працу.

Альбо вось другі факт. Удзяжыліся гарачая пара ўборкі ураджаю. Адсутнасць раку патрэбных машын пагражала палсучнем ураджаю. Шматлікія тэлеграмы за пошам професар Гуржы аткавалі

шмат ікія істанцы: гандлёвыя, вытворчыя, навуц лямбей. На дарозу патрэбна была закатачыя машыны, якія закатае, зачупорае крышкі консервальных банак. Нельга-ж было больш кова арэваць прадукты ў пазатых бутэльках гэта, як у мінулым годзе і гэтак як 50 год назад! Пасля доўгіх пакутных блуканняў тэлеграмы трапілі ў мету: на павядаўку старага Уманскага (УССР) сельска-гаспадарчага тэхнікуму была адшукана німецкая закатачыя машына, якая ледзь не сканала там ад бяздзейнасці і бяздольнасці на працягу двух дзесяткаў год. Зкатачыя была адмастравама і пущана ў ход тым-ж рукамі тым-ж таварышоў Гуржы, Шаптыка і Вераб'ёва.

Шмат гэтакіх фактаў і гэтакіх дзійных гісторый заўважваюць у сябе сёння тэхнаробкі.

Таварыш працягую энэргічна, самаадава. У апошнія месяцы нярэдка даводзілася ім, захопленым працай, прыходзіць у тэхнаробку 7-й гадзіны раніцы і пакідаць яе сёння на 1-й гадзіне ўночы. Інакш кінучы трэба было працаваць так як гэтага патрабуе нашая з'ява: ўдарна, пазавома, самаахварна.

30 верасня, як у мінулы і дзесяткі па замінух дзён, сапеў і сакатаў пазычаны „аўтаклаў“, машына, якая ўзвышаецца тэмпературы да 100 і больш градусаў забівае мікраарганізмы што трапляюць у консервны банак. Лі аўтаклава як і заўважы, рупна заважыліся камуніст—асыстэнт Вераб'ёў і камсамольцы—асыстэнт Шаптыка.

Раптам гучна бразнулі дзверы. У тэхнаробку ўскачылі заклапананы професар Гуржы, Вераб'ёў і Шаптыка. Устрыможаны гэтакіх неспадзеўкаў утаропілі свае позіркы ў энэргічную постаць професара, у руках якога былі разгорнуты газет.

А професар знявяска, нечакана сустраў сваіх памочнікаў такім пытаннем:

—Вы ведаеце, што такое „Правда“? Професар быў басконна ўзбуджаны, ўсхваляваны.

Вераб'ёў і Шаптыка яшчэ больш працягнулі ўтаропілі позіркы ў расчыраны твар професара. А професар настойліва дапытваў:

—Дык вы ведаеце, што такое „Правда“?

—Што гэта такое? Раман Спрыдаўніч? Андрэй? Недаўняе, пытаннем на пытанне не даказаў Шаптыка.

—Што здарылася?—недаўняе і Вераб'ёў.

Нарэшце, Шаптыка я вытрымаў і неск боязна, а асырагома працаваў.

—Газета, ЦО партыі—„Правда“.

Але гэтым нечаканым вопыт не скончыўся. Раман Спрыдаўніч паставіў наступнае пытанне:

—А вы ведаеце хто такі Сталін?

—А гомас грывеў ё.

Людзі, якім было кінута гэтае запытанне, былі ўжо злёдзенаваны. Яны разведзілі рукамі, а праз міг-другі, узв'язаным, устрыможаным голасам выкалалі сваё ашаламленне:

—Ды як-жа, Раман Спрыдаўніч?

—Дык што ж здарылася?

—Чаму раптам гэтакія запытанні?

—Ага, ага,—гаворыў професар і зноў грывеў сур'ёзным пытаннікам:

—Ну, а вы ведаеце хто такі Малаву?

І праз некалькі хвілін ужо, з вялікай ухмылкай на твары, професар узяў газету, зашлісцёў ёй:

—Во, чытайце. Іс арычны дзень для нас сёння, ды не толькі для нас—для ўсёй партыі, для класы, —спяваючы гаворыў професар.

Чыталі. Прагна Уаўмла на Захлопаны. А на заўтра ўвечары першыя ўдарнікі першых беларускіх консерваў у Раман Спрыдаўніч Гуржы, асыстэнт Іван Мацвеевіч Шаптыка і асыстэнт Піль Міхайлавіч Вераб'ёў разам з сябрамі курсаво абавэралі, прапаноўвалі сапраўды гістарычны дакумент—зварот ЦК УсеКП(б) і СНК СССР аб разгортванні консервнай прамысловасці.

Энтузіазму, які выклікала адова я было канца. І часам гэтыя мнутыя штурхач да ўпартай і бязлітаснай барацьбы выдзяляў у басконны гадзіны працы над консервнай банкай а часам,—з-за радасці,—бязмежнай і гарачай—ашаламляў інады канечне патрэбным, а іны раз магчыма і неадарэчым, важкімі і гучнымі запытанымі.

А праца пайшла спарней, больш жыва і больш плёна. Андрэй заняўся глыбокай распрацоўкай пытанняў развіцця консервнай прамысловасці ў Савецкай Беларусі.

Даследчы працягваюцца, ускладняюцца. Сягустай, —дачы належага аналізу, ачыжы консерваў, у поўным сёння гэтага слоўе, яшчэ на было. Андрэй, консервы нараджаны ў тэхнаробцы, маюць вялікую калерынасць, консервы смачныя, консервы спажывальныя, аны пажыўны будучы, вытварылі ў баскон-

ным мностве напоеў нашыя сталовыя, нашы магазыны, кватэры нашых рабочых і працоўных. А час гэты ўжо не за гарамі. Бо, як гаворыць професар Гуржы, мы вышлі на вялікую дарогу Гэтай дарогі на мае наважылі Амерыка, якая распаўсюдзіла развіццё консервнай прамысловасці пазней Італіі і Фаніі ўжо даўка пакінула заду ўсю Еўропу. Там, у Амерыцы, як правіла, прадукт агародных, як толькі дасягзе і вырашце, ператвараецца ў консервную баву пасля двух гадзін яго ўборкі з поля. Але мы, перабудаваны сваю прамысловасць на грунныя алоных дасягненні Амерыкі, дагнем і перагонім гэтую-ж Амерыку, якая ўжо сёння пад уварамі крызісу прымушана суніцца свай бег.

Мы сядзім за вялікім сталом у лабараторыі, перад намі—праект 1-й у БССР консервнай фабрыкі і праект складзены професарам і ўжы і гэты-ж професар ахувае праект пераканаўчымі довадамі, захоплена апавядае пра вялікую праграму балышавцай барацьбы за консервы, праграму, якую вызначылі партыя і урад.

Лі Менску ў Ло оны ў наступным годзе будзе пабудавана навукова

Асыірава аддзела тэхналогіі Беларускай дзяржаўнай даследчай станцыі т. Вераб'ёў.

даследчай консервнай фабрыкі і мільёны кансервальных банак. Фабрыка будзе акружана шматлікімі гародамі ў культуры, якія будуць вырастаць паян у 500 га. Гэтая фабрыка будзе паводле тыпу сэрэбнай менскай фабрыкі. І будзе фабрыка, цэнтральным звязном у агульнай лагусту разгортвання барацьбы балышавцаў кансервы. Шырока гарнудзе навукова-даследчую працягваюць аны калды для беларускіх сэрвія прамысловасці, біцце стандарт і разам з тым выкідаюць рынак сваю прадукцыю—такія аны задачы гэтае фабрыкі.

І професар Гуржы гаворыць: —Мы вышлі на вялікую дарогу—трэба з гонарам па ёй ісці. Партыя паказана дарога, Рост і стрымліванне, рост шарагу рабочых, больш у 50 процантаў прадукцыя сільнасця, аб'яднанага ў класы,—адкрываюць нам гэтую дарогу. Сапраўды: ёсць у імя чаго развіцця барацьбы за консервы, ёсць у імя чаго вытварыць кансервы. А канцы інакш больш канкрэтнай мовай, даб'ём неабходнасці змагацца сацыялізм распаўсюдзіць пытуема тата, каб гатаваць на ім страву, чынаючы ад нашых бурных тата і калгаты і колгасны, еду інакш на працу, атрымаючы інакш месцы ў класцы ў сваю к шчыю на сямейна і імак прадукт. Дарэчы, наша мясфасольная кансервация ка я мае 25 грам мяса, больш жывёнай чым само мяса. З'яс оны і будзе сыты, як ад добрага абед.

І ўсё гэта гатае партыя даб'ешся. Ды вось тым-ж зкатачыя машыны п чынаюць ўжо вырабляць на савецкіх з валах.

Професар Гуржы сёння прамыя спытаў у гутаркі, кідзе зрок кансервнай банкі.

Так, перад на і інакш дарога, час, час ужо выбірацца на ўдарна паход па ёй!

МІХ. ВЯРНИКОВСКИЙ

г. Горкі, 10 лістапад.

Аздараваць ячэйку ЛКСМБ мясакомбінату

Аршанскі мясакомбінат—гэты буйны мяса-кансервны завод БССР, і мае ўсесаюзнае значэнне. Да 1-га дзістанца комбінат павінен быў пераапрацаваць 1200 тон мяса. Усе магчымасці і умовы поўнасна справіцца з ускладненымі задачамі комбінат мае.

На комбінате працуе каля 300 рабочых. Значная партыя кансамольскай праслойка. Ня глядзячы на ўсё гэта, мясакомбінат габее адстае ў выкананні плянаў. Так, да 1-га дзістанца адгружаў усяго 270 тон, або 22 проц, плянавага здабытка.

На комбінате пануе наўнейшая безгаспадарчасць, якая часта мажуецца са шкёдамі. Аб сацэпаборніцтве і ўдарніцтве тут ня ведаюць. Комсамольская ячэйка па опартуністычым, прамірэна адно оцца да хваравітых з'яў на комбінате.

Здавалася, што гістарычная адова ЦК УсеКП(б) і СНК аб развіцці мясной і кансервнай прамысловасці, якую па Аршанскім комбінат усеада юцца наважылі і шматлікім задачы, узварушыць ірамазкасць заводу. Аднак, гэтую адова да дзістанца зусім не рэспандова і ня ўжылі канкрэтных мерапрыемстваў каб прывесці да ўжыцця.

Комсамольская ячэйка вучарылі выпатнымі работы комбінату на ваймаецца, 6 указаваных т. Сталіна на сталі яе баявою праграмі, ячэйка не перабудавала сваёй пра-

Пабудоваць вытворчы комбінат для падрыхтоўкі кадраў

Прадпрыемствы БССР па пераапрацоўцы садавіны і гародніны ўжо вары а чываюць востры недахоп у інжынерна-тэхнічных сілах. Па орыентацыйных падліках патрэбнасць у спецыялістах на бліжэйшыя два гады выдзяляе да менш за 30 асоб з вышэйшай адукацыя, 50 асоб з сярэдняй і 200 з савецка-ліфтаных рабочых.

Гэтых спецыялістаў павіны даць садава-гарадзкі інстытут, Мар'яна-Сорскі тэхнікум і аднагодовае курсы майстраў па тэхнарапрацоўцы садавіны і гародніны, якія існуюць пры аддэле тэхналогіі Са-

РБ ЛКСМБ неадарэчанае значэнне

мяса-комбінату. Ведаючы аб наважылі найбольшай партыі, РБ як працягвае захадаў, каб палепшыць тую работу. Зусім вразумела, што ў гэтай павіна быць распрацаваць, РБ абавязана практычна памагчы ячэйцы ў работе.

Задача ячэйкі: зараз-жа перадаць сваю работу аднаведна з патрабаваннямі вытворчасці, і аснове рэалізацыі 6-ці указаных тав. Сталіна ажыццявіць аж ЦК УсеКП(б) аб развіцці мясной і кансервнай прамысловасці.

Комсамольскі буйнейшага мяса-кансервнага комбінату на Беларусі павіна быць адова ў першых у рабце на стварэнне магучага дагарда з працаваць у БССР.

Улетку 1930 г. ля неабудаванай яшчэ „тэхнаробка“ адбывалася перапрацоўка кансервальных гарошкі. Лі катлі т. Шаптыка, ля выдара професар Гуржы. (г. Горкі).

2

Ля станцыі Анганцзі сконцэнтравана 20000 войск

ТОКІЁ 12. Спецыяльныя карэспандэнты газет „Асахі“ з Харбіну паведамаюць, што на аэрадроме, якім ахрышчаны прэзэнтуючы К.-У. чыг. і кітайскія ўлады японскія войскі 11 лістапада былі прымушаны прыняць контр-захады ў адказ на наступальныя дзеянні хэйлуңцзянскіх войск на поўдні ад станцыі Анганцзі. Пасля бойкі хэйлуңцзянскія войскі адступілі.

Вайсковы ўрад і міністар замежных спраў змоў саўзляюць, што становішча на поўнач ад места на рэчцы Ноні з дня на дзень нагарае і істэрычнае чакаюцца новыя сутычкі.

На словах прадстаўніка і міністарства замежных спраў, згодна дадзеных вайсковага міністарства, між станцыяй Анганцзі і местом на рэчцы Ноні сконцэнтравана ўжо 20 тысяч войск генерала Ма.

„Абставіны патрабуюць“ павялічэння японскіх войск у Манчжурыі

ТОКІЁ 12. Анонсіравана паведамленне японскага вайсковага міністра аб тым, што 14 лістапада мае адбыцца акіяўна вайсковата панаўняння ў Манчжурыю.

У паведамленні зазначаецца, што „павялічэнне колькасці японскіх войск у Манчжурыі неадминкова для неабходнай абароны жмідзі і маюцца японцаў і што абставіны патрабуюць павялічэння войск.

Фінансавыя цяжкасці Нямеччыны выклікаюць трывогу

ЛЕНДАН 12. Фінансавыя цяжкасці Нямеччыны ўсё ўзрастаюць і выклікаюць трывогу ў ангельскіх фінансавых колах і на лонданскай біржы. Песмынцы фінансавых колах пачынаюць абмяжываць панаўняння ў рэспубліцы Нямеччыны і пачынаюць амерыканскага ўраду.

калі яны будуць у самы бліжэйшы час дасягнуць у японска-немецкай вайне арымінальнага згоды, Нямеччына неабходна будзе вымушана сцінуць плаціны.

А калі Нямеччына гэта зробіць, гаворыцца далей у паведамленні пні фірмы, дык іншыя еўрапейскія дзяржавы паследуюць яе прыкладу.

Поліцыя забараніла адкрытыя сходы кампартыі, комсамолу

БЕРЛІН 12. У Дармштадце пачальнікі поліцыі забаранілі на тэрыторыі абмежаваных тэрыій усе адкрытыя сходы кампартыі, комсамолу, равно-

аюцыйнай профаловыні, а таксама самау барацьбы з фашызмам і ўсіх іншых пратэстскіх масавых арганізацый.

Групы ўзброеных беспрацоўных здабываюць сабе харчаваньне

НЬЮ-ІРК 12. У Гавану (галоўны горад выспы Куба) паступаюць весткі аб тым, што на гарадох і вёсках цэнтральнай і ўсходняй провінцыі бродзяць вялікія групы ўзброеных беспрацоўных, якія ўсімi сродкамі здабываюць сабе харчаваньне.

Уся краіна ўсё яшчэ знаходзіцца на вайсковым стане. Амаль усе вядомыя кіравнікі камуністычнай партыі і рэвалюцыйнай фэдэрацыі профасоў знаходзяцца ў турме.

Напад сялян на муніцыпалітэт

МАДРЫД 12. У горадзе Осера (провінцыя Альмерыя) сяляне напалі на муніцыпалітэт і знішчылі

ўсе дакументы, якія датычаць спадкавання падаткаў і жыллімак.

БССР пад кіравніцтвам КП(б)Б і пры ўсмернай дапамозе савецкіх республік за 2-ю большавіцкую вясну дабілася вялікай перамогі ў спецыялізацыі сельскай гаспадаркі ў галіне тэхнічнай на аснове пераходу на сацыялістычныя раёнкі.

Плошча пасеваў пад ільном і кан-палі ўпроць мінулага году вырасла з 150 тысяч да 280 тысяч га. Большшая частка сталася калектывамі—трактарнага парку республікі—раскінула на тэрыторыі ільняводных раёнаў.

Акрамя гэтага, на тэрыторыі ільняводных раёнаў будуюцца 47 ільнявадоў, якія ў значнай меры палегчаюць апрацоўку лёну.

Усё гэта разам уяўляе сабе накіраванасць хутчэй скончыць апрацоўку прадукцыі і выканаць планы здачы ільня і канопель дзяржаве.

Б 1-му сьнежня планы здачы ільнясена пазначылі быць выкананымі на ўсё 100 проц., а ільнявадка на 45 проц.

Трэба сказаць, што здача праходзіць аўна неадвальна. Так, на дзень Наркомснабу, на 10 с ліста але галоўны план здачы ільнясена выканан толькі на 44,9 проц., а ільнявадка на 5,7.

Дзяржа разгортваецца адзін ільнясена колгасамі, якія склалі дагаворы з МТС. Колгасы выканалі планы толькі на 31,5 проц. З адасобнага састару, у тым ліку і ад асабна-кулацкіх гаспадарак і кантрактныя паступіла толькі 2 пр. ільнясена. Нявадказна таму Нар-

комснаб выдаў блізкую, нікому неабавязную форму вучоту па акалізача дэа-беліям і сараднікам на колгасніцкім асноўна ў адну графу разам з кулацка-завожднымі гаспадаркамі і паступленымі заготовкам на кантрактах.

Больш-менш добра выконваюць свой абавязак перад дзяржавай колгасы, якія з 10-му лістапада здалі дзяржаве ільнясена 70,3 проц. Здача ільнявадка на ўсіх састаро разгортваецца неадвальна. Так, колгасы выканалі свой галоўны план на 9,5 проц., адасобным састар на 32,9 проц.

З рух вон дзяржа выконваюцца планы здачы ільня (0,4 проц. гадовага плану) і канопель (6 пр. гадовага плану).

Такое становішча тлумачыцца тым, што рад раёнаў і МТС не разгартнулі масавай апрацоўкі лёну і канопель. Комсамольскія арганізацыі ў большасці яшчэ не занялі сваіх пазіцый на ільнявадоўным фронце.

Затрымаў у акалізача ільнявадка дзяржаве—удар па нашай тэхнічнай прамысловасці. Гэтага збавіла ўсёвядомі рад раённых арганізацый і акалізача цэнтральных устаноў гораду Менску, якія маюць неасродкава дачыненне да заготов-

Ваенны стан у Шанхай

ШАНХАЙ 12. Газета „Чайна прэс“ паведамае аб тым, што раскриты загавор, які ставіў сабе мэтай выклікаць хваляванне на кітайскай тэрыторыі Шанхаю, падобна хваляванню ў Цяньцзіне. Японцы пад выглядам кітайцаў рыхтаваліся напааці на кітайскія ўрадавыя установы і на поліцыю. З гэтай прычыны ў горадзе абвешчаны ваенны стан.

Усе страляючыя дзупыты кітайскай часткі Шанхаю ахоўваюцца кітайскай поліцыяй і салдатамі.

Узмацняюцца аховы японскіх раёнаў

ШАНХАЙ 12. Як паведамаюць, у сувязі з агульным становішчам у Цяньцзіне японцы ўзмацняюць ахову раёнаў японскай концесіі, якія прымыкаюць да кітайскай часткі гораду, узводзяць бар'ядаы, драўляныя загарады і г. д.

Статыстыка крызісу

ПАРЫЖ 12. Як паведамаюць з Бруселя, за першыя 10 месяцаў 31 г. зарэгістравана ў Бельгіі 656 банкруцтваў, а за гэты-ж перыяд у 30 годзе—486.

Чарговы прысуд 20 комуністычнх куты ў турму

ТОКІЁ 11. Акружковы суд у Іокагаме сёння прысудзіў 20 комуністычнх да розных тэрмінаў арышталася. Асуджэннем было прах-у-а-на абвінавачванне ў стварэнні арганізацыі кампартыі ў Іокагаме. Асуджаным знаходзяцца ў турме яшчэ з летага 30 году.

Забаронена камуністычная газэта

БЕРЛІН 12. У Дрэдзе паліцыя забараніла камуністычную газету „Арбейтэр Штыме“.

Тав. Луначарскі прыбыў у Осло

ОСЛО 12. Па паведамленню норвэскага тэлеграфнага агенцтва, учора т. Луначарскі прыбыў у Осло, дзе на заўвешчэнню студэнцкага саюза ён прычытае даклад аб культурнай рэвалюцыі ў Савецкім Саюзе.

БЕЗ ПЕРАМЕН

Пастанова ЦК ЛКСМБ аб хлебазагатоўках не паслужыла вурокам для комсамольскага калектыву Наркомснабу

комснаб выдаў блізкую, нікому неабавязную форму вучоту па акалізача дэа-беліям і сараднікам на колгасніцкім асноўна ў адну графу разам з кулацка-завожднымі гаспадаркамі і паступленымі заготовкам на кантрактах.

Больш-менш добра выконваюць свой абавязак перад дзяржавай колгасы, якія з 10-му лістапада здалі дзяржаве ільнясена 70,3 проц. Здача ільнявадка на ўсіх састаро разгортваецца неадвальна. Так, колгасы выканалі свой галоўны план на 9,5 проц., адасобным састар на 32,9 проц.

З рух вон дзяржа выконваюцца планы здачы ільня (0,4 проц. гадовага плану) і канопель (6 пр. гадовага плану).

Такое становішча тлумачыцца тым, што рад раёнаў і МТС не разгартнулі масавай апрацоўкі лёну і канопель. Комсамольскія арганізацыі ў большасці яшчэ не занялі сваіх пазіцый на ільнявадоўным фронце.

Затрымаў у акалізача ільнявадка дзяржаве—удар па нашай тэхнічнай прамысловасці. Гэтага збавіла ўсёвядомі рад раённых арганізацый і акалізача цэнтральных устаноў гораду Менску, якія маюць неасродкава дачыненне да заготов-

вак і ў прычынах да ільнявадоў.

„Чырвоны Зялёны“ ў допісе „васалі ў глыбокім тыле заготовак“ напавала, як комсамольскі калектыв Наркомснабу і комсамольскай акалізача Наркомснабу ігнаравалі хлебазагатоўкі.

ЦК ЛКСМБ у сваёй пастанове ад 3-га лістапада аб ухвале комсамольскай арганізацыі ў хлебазагатоўках у спецыяльным пункце запісаў: „калектыву ЛКСМБ Наркомснабу, замест барацьбы за выкананенне планаў за атоаа, правілі поўную бяздзейнасць, не арганізавалі аб буйнейшых прарыхах у загатоўках, дапусцілі ў сваёй рабоце правапертурніцкую практыку, за што бюро калектыву Наркомснабу распустыць“.

Ужо мінула 11 дзён, як прынята гэта пастанова, а ў комсамольскім калектыве Наркомснабу ёз перамен. Бюро Менскага Гаркаму ЛКСМБ ня глядзячы на пастанову Сэкрэтарацтва ЦК ЛКСМБ „прапанавалі Менскаму Гаркаму комсамолу паставіць пыханьне аб магчымасці паставіць на кіруючай комсамольскай рабоце састарара акалізача Савяцка-акалізача масшчы прабываюцца ў радох ЛКСМБ пасобных членаў калектыву Нар-

Сэкрэт-дэмакратычнай партыі ў Нямеччыне яна можа весты ніякай другой палітыкі, яна можа ўласна моладзі яна на якіх рэалізацыі і дасягненні ідэалі і мэты, за якія моладзь ухвалілася-б з уласцівым ёй палітарным натхненнем і самазварывае. І абгаварыванне на партыяўскае мадэляўскае пытаньня на зможа вынікі і на вынікі нічога ў гэтым“.

Тав. пісача базавы газет, калі-дэмакратычнай партыі „Юнг Гард“ у нумары ад 14 мая 31 г. у часе вяду сацыял-дэмакрату ў Лейпцыгу.

Сам факт паставы спецыяльнага пытаньня аб моладзі, а хадзіла старшын. СІМУ (сацыялістычна-інтэрнацыянальна-моладзі) на вельдэс-с-д. сьведчыць аб тым, што сацыял-дэмакраты аддае багата (вагі пытаньня завабам моладзі, вышуквае шляхі абмау працоўнае моладзі. Але сучаснае становішча барацьбы за моладзь у капіталістычнай Нямеччыне паказвае на значнае паслабленне ўплыву варожых моладзых арга-і ацы на працоўную моладзь.

Сацыял-дэмакратычная партыя, добра разумеючы значэнне моладзі ў класавай барацьбе, вядзе сьцвяшчальную статыстыку, якая наведы на аскара паказвае на тым блізу будзе і ўжо ў значнай частцы знаходзіцца моладзь. Найбольш прадчч членаў сацыял-дэмакратычнай партыі—гэта людзі ва ўзросце ад 45 да 60 год і значна меншым процант ва ўзросце—ад 12 да 30 год.

СІМ сьпрабуе „ратавана“, нахрымаюць сваю рэдакцыю дугай статыстыкай колькасці свай арганізацыі. На офіцыйных лічбах Лейпцыскай арганізацыі лічыцца 1500 членаў. Але члены комсамольскай саксонскай дэлегацы, добра ведаючы сапр-уласе становішча, нахтат іро інае адасяцца да гэтых „падобных офіцыйных лічбаў і пераканаўта да акалізача, што гэтыя лічбы не адпавядаюць сапраўднасці.

Дэлегацыя саксонскіх комсамольцаў у МЕНСКУ

Заўчора дэлегацыя саксонскіх комсамольцаў наведла выстаўку „Савецкі і сацыялістычны будаўніцтва“. Адбылася гутарка в

комснабу“—якіх захадаў яна ўжыла, каб выканаць гту паставу.

У калектыве Наркомснабу поўныя песнітам. Колектыву па-большавіцку ня ўдаёна на дапамогу партыі на загатоўчым фронце. На глядзячы на акалізача прарыху ў ільнявадоўках, комсамольскае акалізача і старое кіравніцтва комсамольскага калектыву Наркомснабу на ставілі пытаньня аб загатоўках ні на бюро, ні на сходах. Комсамольцы не мобілізаваны вакол выканання гэтых важнейшых гаспадарча-палітычных задач.

Сэкрэтат калектыву—т. Янімір—чэзав пакуць Гарком комсамолу асуджае справядзачу на бюро.

А Мангарком ніяк не можа сабрацца выканаць паставу састаратыву ЦК ЛКСМБ Тым разам бюро Гаркому збіралася ставіць пытаньне аб комсамольскім калектыве Наркомснабу, але і па сёння—маўчак.

Мы патрабуем ад бюро Менгаркому ЛКСМБ выканаць пераходнае рашэнне ЦК ЛКСМБ аб аздараўленні кіравніцтва комсамольскага калектыву Наркомснабу, дапамагчы яму мо-ілізаванна на выкананьне рашэнняў партыі і ўраду аб ільнявадоўках, ні ў якім разе не спускаючы ў від акалізача віды заготовак і ў парную чаргу ааааа.

Бо ксхты Наркомснабу павінен уключыцца ў месачнік апрацоўкі і здачы ааа, абвешчаны ЦК КП(б)В неадкладна распрацаваць канкрэтныя меры прысмерств для выкана-ня планаў ільнявадоў.

У нумары 262 газет „Чырвоны Зялёны“ ад 13 лістапада, 3-га нядзяду і некаляных адносін пасобнага супрацоўніка рэдакцыі, на 4-й старонцы, у прыпісцы да міжнароднага фото-монтажу, які зусім правільна характарызуе становішча ў капіталістычных краінах, дапушчаны прыклад памылкі: зверху фото-монтажу надрукавана—„у капіталістычнай аааааушыне замежнай дэлегацыі“.

Павіна быць: „у краінах капіталу, у краінах крызісу і тэроу“.

Палітычная памылкасць змечанага загаловку закмчае на акалізача ў тым, што для пралетарыату ўсёг сьвету адзінай бацькаўшчынай збавіла толькі Савецкі Саюз.

Пад фото-монтажом, у пачатку подпісу, надрукавана, замест „ааааа“, „нашныя ворагі“.

Вывадаў у дапушчэнні гэтых памылак прыцягнуты да адказнасці.